

Juhis üldsusele suunatud ravimireklaami koostamiseks. Telereklaam ja vahelduvate piltidega bännerid

Käesolev juhise on koostatud vastavalt ravimiseaduses¹ (RavS) ja reklaamiseaduses² (RekS) sätestatud nõuetele. Juhise eesmärgiks on anda ravimireklaami koostajale selged suunised reklaami nõuetele vastavuse kontrollimiseks esitatud kontrollküsimuste abil. Ravimireklaam on tõenäoliselt nõuetega vastavuses, kui objektiivselt vastates on kõikide kontrollküsimuste vastuseks „jah“. Iga küsimuse juures on viidatud konkreetsele RavSi või RekSi sättele.

Ravimiamet ei kooskõlasta ravimireklaame enne nende avalikustamist, kuid võib anda nõu reklaamialaste õigusaktide tõlgendamise küsimustes. Enne reklaami avalikustamist antud hinnangul ei ole õiguslikult siduvat jõudu ning sellest lähtumine on vabatahtlik. Kui reklaami koostajal on pärast kontrollküsimuste vastamist jätkuvalt kahtlusi ravimireklaami nõuetele vastavuse osas, on võimalik reklaam koos käesoleva juhise täidetud versiooniga edastada Ravimiametile hinnangu saamiseks.

KONTROLLKÜSIMUS	JAH	EI
1. Kas tegemist on ravimiga ja kas sellel on Eestis kehtiv müügiluba (Ravs § 83 lg 1)? 1.1. Kontrolli Ravimiregistrist: www.ravimiregister.ee . 1.2. Ravimireklaami nõudeid kohaldatakse ainult ravimireklaamile. 1.3. Reklaamida võib ainult ravimit, millel on Eestis kehtiv müügiluba.		
2. Kas tegemist on käsimüügiravimiga? 2.1. Kontrolli Ravimiregistrist. Retseptiravimireklaam üldsusele on keelatud (RavS §84 lg 1)!		
3. Kas on selge, et tegemist on inimestel kasutatava ravimiga või veterinaarravimiga? 3.1. Kontrolli Ravimiregistrist.		
4. Kas tavalise tähelepanu korral on reklaam selgelt eristatav muust teabest (RekS § 3 lg 1)? 4.1. Eristatavuse peab tagama reklaami sisu, kujundus ja esitlusviis.		
5. Kas reklaam sisaldab selgelt eristatavalt reklaami tellija nime, tema registreerimisel olev või registreeritud Eesti või Euroopa Ühenduse kaubamärk või domeeninimi?		
6. Kas ravimireklaam on täielikult kooskõlas ravimi omaduste kokkuvõttes nimetatud		

¹ RT I, 13.03.2019, 140

² RT I, 12.12.2018,61

andmetega (RavS § 83 lg 3)? 6.1. Kontrolli Ravimiregistrist. Ravimi omaduste kokkuvõte (SPC) on leitav tervishoiu töötajale mõeldud ravimiinfost.		
7. Kas ravimireklaam soodustab ravimi ratsionaalset kasutamist (RavS § 83 lg 4)?		
8. Kas reklaamis esitatakse teavet objektiivselt (RavS § 83 lg 4)? 8.1. Kui reklaamis soovitakse kasutada subjektiivseid väiteid nagu „kiire“, „parim“ jne, siis peavad need olema objektiivselt põhjendatud SPC-s.		
9. Kas reklaamis esitatakse teavet ilma liialdusteta (RavS § 83 lg 4)? 9.1. See tähendab, et keelatud on kasutada ravimi omaduste iseloomustamisel mõisteid nagu „kõik“, „kohe“ või „n-aja jooksul“ jne, kui SPC selliseid omadusi ei kinnita.		
10. Kas reklaam on üheselt mõistetav (RavS § 83 lg 4)?		
11. Kas reklaam ei sisalda ülivõrdes hinnanguid ravimi omaduste kohta? (RavS § 83 lg 4)?		
12. Kas reklaam eristab selgelt reklaamitava ravimi omadusi ja üldiselt teadaolevaid või teistele ravimitele omaseid omadusi (RavS § 83 lg 4)?		
13. Kas reklaamis esitatakse ravimi toimeaine nimetust ravimi igakordsel mainimisel (RavS § 83 lg 5)? 13.1. Audio-visuaalse reklaami puhul peab olema ravimi toimeaine nimetus selgelt loetav ravimi igakordsel nimetamisel (RavS 83 lg 5).		
14. Kas reklaam ei sisalda viiteid tuberkuloosi, suguhaiguse ega mõne muu raske nakkushaiguse, vähi või mõne teise kasvajalise haiguse, kroonilise unetuse, suhkurtõve või mõne teise ainevahetushaiguse ravile (RavS § 84 lg 2 p 1)?		
15. Kas reklaamis ei kasutata last ravimi omadusi esitleva tegelase rollis (RavS § 84 lg 2 p 2)?		
16. Kas reklaam on esitatud selliselt, et on arusaadav, et tegemist on ravimireklaamiga (RavS § 84 lg 3 p 1)?		
17. Kas reklaam sisaldab piisavalt teavet ravimi õigel viisil ja ohutuks tarvitamiseks (RavS § 84 lg 3 p 2)? 17.1. Eelkõige on mõeldud, et ravimireklaam peab sisaldama ravimi näidustust ja ravimvormi.		
18. Kas reklaam sisaldab hoiatusteksti „Tähelepanu! Tegemist on ravimiga. Enne tarvitamist lugege tähelepanelikult pakendis olevat infolehte. Kaebuste püsimise korral või ravimi kõrvaltoimete tekkimisel pidage nõu arsti või apteekriga.“ (RavS § 84 lg 3 p 3)? 18.1. Tekst tuleb esitada muutmata kujul.		
19. Kas veterinaarravimi puhul sisaldab reklaam lisaks ka teksti: „Ainult		

veterinaarseks kasutamiseks“ (RavS § 84 lg 3 p 1)?		
20. Kas hoiatustekst on esitatud ravimireklaami lõpus (RavS § 84 lg 5 p 2)?		
21. Kas hoiatustekst on esitatud ühevärvilisel taustal (RavS § 84 lg 5 p 2)?		
22. Kas hoiatustekst on esitatud üleekraanilise tekstina (RavS § 84 lg 5 p 2)?		
23. Kas hoiatustekst on esitatud mõistliku aja jooksul (RavS § 84 lg 5 p 2)?		
24. Kas hoiatustekst on samal ajal ette loetud tavalise kõne kiirusega (RavS § 84 lg 5 p 2)? 24.1. Kui reklaamil puudub heli, siis see nõue ei kohaldu (näiteks bänneri ehk vahelduvate piltidega reklaami puhul)		
25. Kas reklaami edastamisel on ekraani/reklaami ülemises vasakus nurgas „Ravimireklaam“ (RavS § 84 lg 5 p 2)?		
26. Kas reklaami edastamisel on märges „Ravimireklaam“ selgelt loetav (RavS § 84 lg 5 p 1)?		
27. Kas reklaamis ei kasutata riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse sümboleid (RavS § 84 lg 7 p 1)?		
28. Kas reklaamis ei viidata soovitusel, mida on andnud (tuntud) teadlased (RavS § 84 lg 7 p 2)?		
29. Kas reklaamis ei viidata soovitusel, mida on andnud (tuntud) tervishoiutöötajad (RavS § 84 lg 7 p 2)?		
30. Kas reklaamis ei viidata soovitusel, mida on andnud teised tuntud isikud (RavS § 84 lg 7 p 2)?		
31. Kas reklaamis ei kasutata raskesti mõistetavaid erialaseid väljendeid (RavS § 84 lg 7 p 3)? 31.1. Põhjendatud arvamused ja hinnangud on kinnitatud ka SPC-s.		
32. Kas reklaam ei sisalda tootja põhjendamata arvamusi või hinnanguid ravimi omaduse või efektiivsuse kohta (RavS § 84 lg 7 p 3)?		
33. Kas reklaam ei paku patsiendile diagnoosi (RavS § 84 lg 7 p 4)?		
34. Kas reklaam ei paku patsiendile diagnoosi (RavS § 84 lg 7 p 4)?		
35. Kas reklaam ei jäta ega või jätta muljet, et kirurgiline operatsioon ei ole vajalik (RavS § 84 lg 7 p 4)?		
36. Kas reklaam ei jäta ega või jätta muljet ravimi garanteeritud toimest (RavS § 84 lg 7 p 5)?		
37. Kas reklaam ei jäta ega või jätta muljet ravimi kõrvaltoimete puudumisest (RavS § 84 lg 7 p 5)?		
38. Kas reklaam ei jäta ega või jätta muljet, et reklaamitav ravim on parema või samasuguse toimega kui mis tahes teine raviviis või ravim (RavS § 84 lg 7 p 5)?		

39. Kas reklaam ei jäta ega või jätta muljet isiku paranemisest ainult reklaamitava ravimi tarbimise tõttu (RavS § 84 lg 7 p 6)?		
40. Kas reklaam ei jäta ega või jätta muljet isiku tervise halvenemisest, kui ta ei tarbi reklaamitavat ravimit (RavS § 84 lg 7 p 7)?		
41. Kas reklaamis ei kasutata materjali, mis on otseselt või peamiselt suunatud lastele (RavS § 84 lg 7 p 8)?		
42. Kas reklaam ei jäta ega või jätta muljet, et tegemist ei ole ravimiga (RavS § 84 lg 7 p 9)? 42.1. Näiteks ei jäta ega või jätta muljet, et tegemist on toiduaine või kosmeetikatootega.		
43. Kas reklaam ei jäta ega või jätta muljet ravimi efektiivsusest või ohutusest ainult seepärast, et see on looduslik (RavS § 84 lg 7 p 10)?		
44. Kas reklaam ei või haigusloo kirjeldusega põhjustada ekslikku enesediagnoosi (RavS § 84 lg 7 p 11)?		
45. Kas reklaam ei viita sobimatul, eksitaval või häirival moel paranemisvõimalusele (RavS § 84 lg 7 p 12)?		
46. Kas reklaam ei sisalda sobimatut või eksitavat pildimaterjali, mis kujutab haigusest või vigastusest põhjustatud muutusi inimese kehal (RavS § 84 lg 7 p 13)?		
47. Kas reklaam ei sisalda sobimatut või eksitavat pildimaterjali, mis kujutab reklaamitava ravimi toimet inimese kehale või selle osadele (RavS § 84 lg 7 p 13)?		